

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת ויקרא - זמור ופזורים

ט"א ד"ב תשע"ו

גליון תש"ס

זמני כניסת ויציאת השבת

הדרה"נ	מוצ"ש	ר"ת
5:29	6:29	בני ברק
5:14	6:27	ירושלים
6:51	=	בארא פארק
8:20		

דברי תורה

ממורדני הגה"צ אב"ד
דקדוקתנו שליט"א

ויקרא אלף ועירא.

זקה"ק הרה"ק מרן הרמ"מ זיע"א אמר
על הא דאיתא לא לא קם נביא עוד
בישראל כמשה - בישראל הוא דלא
קם אבל באומות העולם קם ומנו,
בלעם. דכן הוא בכל עניני עבודת
האדם יש שהוא בבחינת משה שהוא
לצד הקדושה ויש שהוא להיפך
בבחינת בלעם, וכמ"ש שנים שאכלו
פסחיהם זה אוכל וכו' ועל זה נאמר
וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם,
והעוסק בתורה ועבודה כפי כוחו אך
במה ידע האדם אם עבודתו רצויה
ומקובלת לפני המקום ב"ה ושהוא
מצד הקדושה, הסימן לכך היא
שיבדוק מצבו ומעמדו לאחר העבודה
אם התורה והתפילה שעסק בה
הביאתו לידי ענוה ושפלות רוח הרי
היא מצד הקדושה, וההיפך בהיפך.

וזהו הרמז כאן אצל משה רבנו
שאחר שהיה לו גילוי וקריאה ודיבור
מה' אליו, בכל זאת לא גבה ליבו אלא
היפך בא לו עיי"ז שפלות רוח וענוה
יתירה, וזהו האלף זעירא שבתוכה
ויקרא, לומר שלאחר הקריאה בא לידי
א' זעירא וענוה, משא"כ בבלעם כתיב
נופל וגלוי עיניים, שלאחר הגילוי בא
לו עיי"ז לידי גבהות הלב וגדלות וגאוה.
עכ"ד.

ובמדרש (בפרשת א, טו) כל ת"ח שאין
בו דעת נבילה טובה הימנו, תדע לך שכן
צא ולמד ממושה אבי החכמה וכו' עיי"ש,
ודעת' זה סדר טהרות (שבת לא).
ובטהרת מצורע ופרה לקחו איזוב ושני
תולעת לרמו שנימך עצמו כאיזוב, וזהו
עיקר הטהרה - הנמיכות רוח, וכידוע
המאמר מהרה"ק מרן ר"ד מלעלוב זיע"א
שסוד המקום הוא שיוורין מדרגה אחר
מדרגה, ביטול אחר ביטול, וכשמגיעין
למטה שוב מנמיכין ומתכופפין בביטול
גמור, וזהו הטהרה השלימה הביטול
והשפלות רוח, כי האדם שישודו מעפר
דומה ככלי חרס שאין לו טהרה אלא
שבירה, כן האדם טהרתו הוא עיי"ז
שישבר רוחו בקרבו בהתבוננו בשפלות
עצמו ובדלות מעשיו ואז יבוא לידי
טהרה,

ולכן משה רבנו"ה שהוא מקור הדעת,
נצטיין ונתייחד במדה הזאת בהיותו הענו
מכל האדם, כי במקום הדעת שהוא
הטהרה שם מקור הענוה.

פניני קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר
שליט"א

מחית עמלק והגאווה ע"י כוח התורה והענוה והאחדות

הענו האמיתי זוכה לשמירה מעוונות
ופשעים
הענו האמיתי מפחד יותר מהבוב"ע ויש
לו יותר יראת שמים ולכן גם כמה שיש
ענוה אמיתית זה שמירה אמיתית
ועיי"ז זוכים שטייגען עוד ועוד, וכמובא
באגרת הרמב"ן ז"ל ע"י ז"ע "וכל דבר
יהא נחת" וכמ"ש כ"ש שם שענוה זה
יסוד המידות טובות ואז גם תעלה על

לכך מידת היראה אם יהא לך ענוה, כי הענו האמיתי הוא שבור
בקרבו ובתוכו ומפחד מה' בכל ענין, ולכן כמה שיש יותר ענוה כך
אז יש יותר שמירה מחטאים עוונות ופשעים כי אז דואגים ע"ע
שיוכלו להתקרב לאבינו שבשמים, ולכן אז זהו מידה טובה מרובה
שזוכים להשראת השכינה ומתעלים גבוה מעל גבוה. וכן מתעלים
בבחי' בין אדם לחבירו שהא תלי בהא, לפי שזה הגאווה אינו יכול
להיות ולחיות באחדות שהרי הוא מחכה שהשני קודם יצחצח
נעליו ויתכופף אליו ורח"ל אינו יכול להיות באחדות באהבת
חברים ואהבת ישראל כי אינו מבט עליהם בעיניו והוא רחוק מהם
בליבו, ולכן מידה טובה מרובה הוא הענו האמיתי שמתנהג כמ"ש
באגרת הרמב"ן ז"ל "וכל אדם יהיה גדול בעיניך", שזה אחדות בינו
ובין כל ישראל. ואכן די הייליגע זיסע "אגרת הרמב"ן" הוא מעט
הכמות ורב האיכות, וכמו שאמרנו כמ"פ שבזאת האגרת מונח כל
יסודות הענוה ומידות הטובות ויר"ש, ומוללת עניני בין אדם
לחבירו ובין אדם למקום וזה כולל הכל, והכל נמצא בו, וכולה
תפילה וגעגועים לבוב"ע, וכ"כ מדבר על מדת הענוה כמ"ש כ"ש
ועתה בני דע וראה כמה יתגאה לב האדם וכו' אם בעושר ה' מוריש
ומעשיר ואם בכבוד וכו' חשוב בליבך כי אתה חייב ממנו והוא זכאי
ממך שאם הוא חוטא הוא שונג ואתה מויד וכו' דהיינו שאפי'
שיודע אתה שהוא חוטא כ"כ ואעפ"כ עליך לכבדו כי הוא יותר
חשוב ממך אזוי וייט דארף מען האלטן אז די חבר איז בעסער פון
מיר, ולהיות בענוה ובבחי' לב נשבר וגדא כו', שכל זה הוא כולל
במחית עמלק כנ"ל.

העצה למחות עמלק - התדבקות בתורה

העצה הגדולה למחית עמלק הוא להתדבק בתורה, ירחם המרחם
ישמור עלי ועכ"ל, כמ"ש ב"כ בתוה"ק ודברת בם שפסקו זה מוסב על
תורה, והנה תיבת ר"ם הוא במס' קטן כמס' ב"ם שזה בא להורות
לנו וללמדנו שע"י כוח התורה של ודברת ב"ם מוחים את ר"ם
דהיינו את עמלק מס' ר"ם ששכנ"ל העצה למחותו הוא להתדבק
בתורה.

התורה נקנית רק ע"י ענוה

ל"פ למה רמז תיבת ר"ם ע"י מס' קטן, אלא שזה בא לרמוז שאם
רוצים לקנות תורה אז הוא עיי"ז ענין ובחי' מס' קטן דהיינו ענוה
שנקטין א"ע כמ"ש כ"כ ודוד הוא הקטן עיד"ו דייקא זכר לתוה"ק
שאותה זוכים להשיג רק ע"י ענוה ושפלות רוח, ועל יד"ו דייקא
מוחים את עמלק שזהו שכתוב הלא כה דברי כאש נאום ה'
וכפטיש יפוצץ סלע שזהו שמרומז בזה שע"י דיבורי אש של
התוה"ק בענוה ושפלות רוח עיד"ו יכולים למחות היצה"ר שקרוי
אבן, ומרומז כאן בתיבת סלע שאש של תוה"ק מבטלת אותו עם
עמלק יחד שיצה"ר שר של עמלק ובוה מוחים את עמלק אויף
אייביג, וממילא שאם רוצים לקנות תורה אז זה רק ע"י ענוה
ושפלות רוח.

קבלת התורה בחר סיני בוכות הענוה

הרמז מה שנתן השי"ת לנו את תורתו הקדושה דייקא בחר סיני
המשך בעני' ב'

עמלק כולל כל הרע שבעולם

נמצאים אנו עתה בש"ק שקוראין בה פרשת
זכור שע"י זה נקראת זו הש"ק שבת זכור.
והנה זקה"ק הרבי זיע"א (כ"ק אדמו"ר מרן רביה"ק
הרמ"מ זיע"א) אמר פעם בשבת זכור כמה מילים
שהם כוללים הכל, העמלק כולל כל הרע וכללות
כל הרע והוא עמלק הוא כולל הכל דהיינו את כל
הרע שבעולם וכולל את כל זה הרע כי הוא זה
שמפריע להכל והוא לא נותן לשמור תורה
ומצוות קדושה וטהרה ועמלק כולל את כל הרע,
וממילא מזה ומכאן שמדה טובה מרובה שמחית עמלק הוא כולל את
כל הטוב.

כשמוחים בשלימות או יחי' שמו ית"ש שלם

כשיהיה מחית עמלק בשלימות אז יהיה הבוב"ע שמו שלם וכסאו שלם
וממילא גם אז יהיו כל השמחות בגו"ר ותו"ג במק"א וגאולה שלימה
ובנין ביהמ"ק.

וכן מובא בסה"ק מדרש שישאל אמרו לבוב"ע אנו איננו יכולים למחות
אז ביטערע שווערע טומאה אז עונה ואומר להם הבוב"ע תדעו שע"י
שאתם מזכירים זכירת מחית עמלק למטה אז אני הרבש"ע מוחה אותו
למעלה, עמלק כולל את כל הרע ועל זה אנו מחכים ומצפים בגו"ר ואז
כבר יהי' איש תחת גפנו ותאנתו ונראהו עין בעין ומלאה הארץ דעה את
ה'.

עמלק הוא גיאיות ומקור הצרות

עמלק מרומז על גיאיות ומגיאיות באים כל הצרות, וכמו שא"י בספה"ק
עמלק"ק בגימ' ר"ם שזה גיאיות כי עמלק מחפש אך גיאיות ומוזה נצמח
שהיכן שיש גיאיות אז רח"ל אין אני והוא יכולין לדור, ולכן על הגאווה אי'
דוחק רגלי שכנה כביכול ר"ל ולכן כל זמן שעמלק קיים כביכול אין השם
שלם ואין הכסא שלם משא"כ להיפך ע"י מדת ענוה אז כמה שנמצאים
יותר נמוך ובנמיכות רוח אז עיד"ו דייקא יכולים תמיד להתעלות
ולהתקרב לאבשב"ש יותר ויותר שהרי אפי' שכ' אני ה' השוכן איתם
בתוך טומאות אך עכ"ז ולעומת זה גאות גרוע מזו הטומאה.

כשווכה לענוה מתנקה מחטאיו

א"י מאמר מהמאמר ושמשי שאם זכה אדם להיות זה הענו האמיתי אז
כמה שהוא יותר ענין כך הוא יותר נקי מחטאים ולא יכול הוא להיות
בחטאים כי הכל נמשך מגיאיות, וכדא"י מאמר מחובת הלבוש וקדמונים
שהאנשים הנקיים מכל עוון אז דייקא הם מפחדים מעבירה שגרועה
מכל העבירות והיא הגיאיות, והאנשים הצדיקים שומרי תומ"צ הם
צריכים לזהר ביותר שלא ליפול לגיאיות כי בזה ח"ו עלולים לבוא לירידה
אחר ירידה ונפילה אחר נפילה רח"ל עד שאול תחתית רח"ל.

וכמו שכבר אמרנו לפרש מש"כ ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא
תגלה ערוותך עליו, שבאה תוה"ק לומר לנו שאפי' יהודי נקי בתכלית מכל
חטא עבירה ועוון ואשמה וגם עובד את ה' במס"נ והכל אצלו בשלימות
ג"כ עליו מאוד לזהר באהרת תוה"ק שאמרה ולא תעלה במעלות ולא
יחליט א"ע שהוא בשלימות העלי' והמעלה שאז ח"ו יכשל ויפול בגאות
ולכן הזהירה תוה"ק "ולא תעלה במעלות" שלא ליפול לגיאיות כי אם כן
יעלה עצמו שם אז ח"ו עלול ליפול לנפילה לשאול תחתית שזהו אשר
לא תגלה ערוותך עליו אם הוא מונח ח"ו בגיאיות.

גאות מביא לאפיקורסות רח"ל

היצה"ר ונחש הקדמוני מקורם מגיאיות שכן היה עם הנחש הקדמוני
שהחל עם גיאיות ואמר רח"ל והייתם כאלוקים, ולכן הנחש הקדמוני
דיבר אפיקורסות כי מגאות ר"ל באים לאפיקורסות ולכן בזה רצה קודם
להפיל גיאיות בשלעכטע גויים וכשישי גיאיות כבר נמצאים רח"ל שבויים
ביד היצה"ר ורם לבבך ושכחת רח"ל.

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

עמלק בגימט' ספק - עמלק גימט' פוליטיק
עמלק בגימט' ספק ויש מחשבים חישוב כי עמלק בגימט' פוליטיק, וממילא רח"ל שעמלק הוא הגורם לכל הפוליטיק וכל הרע והספיקות באמונה שלעכסס אוף אלע שלעכטע גויים, אלעס גוטס פאר אלע אידן וע"י כוח אמונה בהתגברות מוחים עמלק.

יהושע מוחה את עמלק מכות האמונה
אצל יהושע בן נון שנלחם את עמלק כתוב (שמות י"ג) ויחלוש יהושע את עמלק ועמו לפי חרב דמחית עמלק ע"י התגברות באמונה בה' יהושע היה דבוק באמונה לבוכ"ע ודבוק למשה רבינו שהבטיחו השי"ת וגם כך יאמינו לעולם והיה הגדול באמונה שבוה שנלחם בעמלק הוא בזה מוחה את עמלק ועמו לפי חרב, כי יהושע בן נון היה הגדול באמונה בשלימות ולא מש מתוך האוהל ודבק ברבו משה רבע"ה לכן הוא דייקא מוחה את העמלק, וזה מראה לנו על אמונתו הגדולה בבוכ"ע.

וגם כך יאמינו לעולם - זהו משה רבע"ה
א"י בחז"ל (כתובות ק"א): עה"פ ולדבקה בו ושאלו חז"ל וכו' אפשר לדבק בה' והרי אי' שהשי"ת אש אוכלה הוא ואיך יכולים לדבק בו והוא כולו כביכול אש קודש קדשים אלא התדבק בחכמים ועיד"י תדבק בהשי"ת. ולכן כשמדבקים לת"ח ע"י האמונה הפשוטה והשלימה יכולים להתקרב לאבשבי"ש ולזכות כמה שיותר להתקרב לבוכ"ע כ"א לפום דראג דיליה, ולכן ממילא יהושע בן נון שהיה מלא וחדור באמונה שלימה ופשוטה במשה רבע"ה היה מראה לנו שהיה ג"כ חדור מוראדיג באמונה בהשי"ת ובטחון בשלימות ועדש"כ וגם כך יאמינו לעולם כנ"ל שאז גם הבוטח בה' חסד יסובבנו, כי אמונה ובטחון שלובים זב"י ולכן גם אצל אמונה כתיב שם בך שקאי כלפי משה רבינו ע"ה ואצל הבוטח כתיב בזה"ל, כדא' (סנהדרין ק'): מורא רבך כמורא שמים והוא קשור זב"י, וע"י כוח האמונה וכל הנ"ל זוכים ומוחים את עמלק אוף אייביג.

הרבש"ע ממתין גם היום שנבקש על מחיית עמלק
עם ישראל אומרים להשי"ת אין בנו כוח למחות את עמלק והשי"ת משיבם אתם תזכירו זכירת מחיית עמלק לתת ואני אמתנו למעלה ואז ה' לבדו ימחה את כל העמלקים וכל העמלק אוף אייביג וכל זכירת ותפילות ובקשות של ישראל מעורר למעלה שה' ימחהו כולו לעולמים, הרבש"ע חפץ למחותו כביכול וכביכול הוא מחכה לזאת כדפריש"י את הפ' (שמות י"ד) כי מוחה אמונה.
לכן אני מזהירך כן כי חפץ אני למחותו, ואת זה אנו מבקשים תמיד, תשועת ה' כהרף עין, וע"י מחיית עמלק זוכים לכל הברכות וישועות בגו"ר לישועה שלימה וגאולה שלימה לבנין ביהמ"ק.

ושפלות רוח הוא כלי לקבל התורה ועם זה זוכים למחות העמלק, ואין לנו שיוור רק התורה הזאת, כי אמנם בדורות הקדמונים שהיו בהם צדיקי אמת הגדולים שרפי מעלה והם מחו העמלק בשלימות כמו שצריך ועיד"י הזריחו בכל כלל ישראל בכללות ובפרטות האור גדול של תורה ויר"ש קדושה וטהרה והשפיעו השראת השכינה על כלל ישראל בכללות ובפרטות, אך היום און די נידעריגע דורות שהצדיקים הנ"ל כבר נמצאים ומצויים בלעכטיגע גן עדן הויעך גבוה, ואילו הדור לתתא ערום מצדיקים לידער, לכן ממילא בדורות אלו כהיום שבבחי' הכי בפייט "ומפגיע אין בעדינו", ע"י ממשך שם הפייטן ואומר "אבל אין לנו שיוור רק התורה הזאת" כי התורה היא נצחית, תורתם של אלו הראשונים יש גם לנו כמותם, וזאת התורה לא תהא מוחלפת וכו' וע"י כוח התורה לשמה ויר"ש יכולים להגיע למדריגה שמגדלתו ומרומתו כל המעשים וזוכה לשלימות כל הטובות הפוך בה והפוך וכו' ות"ת כנגד כולם, לכן ת"ת זה עצה להכל לרוחניות וגשמיות, וכן אי' אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד ותומכיה מאושר וכו' דרכיה דרכי נועם ולכל בשרו מרפא, וע"י כוח התורה יכולים להגיע לכל הישועות ברו"ג תורה ומצאנו ומצלי כו', תורה מיט מצוות תמיד מגין בכל העניינים וכל המובנים ע"י כוח זה זוכים לכל הישועות היכולים להעלותנו ממדריגה למדריגה, וכמש"כ וממדרב מתנה ומנחילאל במות ילכו מחיל אל חיל שהכל מונח בה, וכוח התורה מקדשנו ומטהרנו ומחברינו ומקשרינו לאבשבי"ש.

התורה מקרבת לאבשבי"ש
על תורה אי' (ירמיה טז, יא) הלוואי אותי עזבו ואת תורת שמו כי המאור שבה מחזירו למוטב וממילא גם ישוב אל השי"ת, והוא כלל גדול מתוך שלא לשמה בא לשמה (מור כג) שאפי' אם מתחילה הוא במצב של אותי עזבו ר"ל ורק לומד תורה ג"כ יבוא לתורה לשמה ולשם ה' וכן תמיד כלל גדול מתוך שלא לשמה בא לשמה, וממילא כשלומדים תורה יכולים להיות בעסער און בעסער ולהתקרב לאבינו שבשמים.

ע"י ודברת ב"ם מוחקים את ר"ם דעמלק
ע"י כוח התורה שזוכין לה ע"י אחדות עם ענוה שזה כלי לקבל התורה בשלימות, זוכים למחית עמלק ודברת ב"ם מוחק ר"ם, שע"י תוה"ק שמקיים בה ודברת בם מוחה את עמלק שהוא מוס' רם כי ר"ם במ"ק עולה ב"ם, ועמלק זהו אפיקורסות לכן מוחים אותו ע"י תוה"ק שהוא להיפך שבה כתובים כל מצוותיך אמונה ומבטלת עמלק שהוא אפיקורסות וכל הרע מונח בו.

הנמוך מכולם שמורה על נמיכות ושפלות רוח לומר שע"י ענוה זו יכולין להיות ראוי לקב"ה ולכן גם נתן שם השי"ת את התורה בידי משה רבינו דייקא משום שהוא היה הענו הגדול והאמיתי ע"א אשר על פני האדמה, ועל זה ארז"ל משה קיבל תורה מסני שזה ע"י ענוה של משה רבינו ונמיכות ושפלות רוח של הר סיני הנמוך וענין שילוב שניהם גם יחד של משה וסני אצל קב"ה"ת שם, זה מרומז על הענוה האמיתית בשלימות לומר לנו שאם רוצים לקנות תורה אז זה רק ע"י ענוה ושפלות רוח אמיתי, שכנ"ל הר סיני מרמז על ענוה וכן משה רבע"ה, וכמו ששם ע"י שניהם ניתנה לנו תוה"ק כך תמיד רק ע"י זוכים לקב"ה"ת וקיום התומ"צ.

ענין הענוה והאחדות מרומז במגילת אסתר
איתא ממרן קוה"ק רבינו דוד מלעלוב זיע"א עה"פ (מגילת אסתר ג, ח) "ישנו עם אחד מפורד ומפורד בין העמים וכו' ולמלך אין שוה להניחם" שהמן הרשע אמר לשה"ר כלפי עם ישראל למלך אחשוורוש, וביקש "תכלם" ח"ו, אבל המלך אחשוורוש ענה להמן שהוא מפחד להתעסק עם היהודים כי כבר ראו כולם עין בעין שמי שפחדהו עמם שילם מחיר יקר כי הרבש"ע רב את ריבם והושיעם ויושיעם ותמיד הוא מושיעם עד ועלו מושיעים בהר ציון בב"א, אבל המן היה בעל לשון חלקלקת ובעל לשה"ר עד שלא היה כמוהו בלשונו החלקלק, לכן הפיג מאחשוורוש את פחדו להרע לישראל ע"י שענה למלך: "ישנו עם מפורד ומפורד", היינו שעכשיו הם במצב שיש בהם מחלוקת וממילא שלכן הרבש"ע לא ישיט ליבו אליהם ולא יושיע אותם, כי פירוד לבבות גורם חסרון ס"ד ח"ו, ולכן אמרה אסתר המלכה למרדכי היהודי "לך כנוס את כל היהודים" שתחילה תראה להביאם למצב ובחי' שיהיו שרויים באחדות,

ולכן אחר שבאמת תיקנו זה שם אז אח"כ מכוח זה האחדות הדר קיבלוהו שוב את התוה"ק מאהבה וזכו והגיעו להשגות גבוהות, וע"י נכנסו לאור גדול של שמוחת הנס וכן נתרוממו וזכו לתשובה באמת מאהבה ולקבלת התורה מאהבה וכמש"כ "קיימו וקיבלו היהודים עליהם ועל רעם", ופירשו חז"ל (שבת פח) קיימו מה שקיבלו כבר שאת התוה"ק שקיבלו כבר בסני עכשיו קיימוה אצלם לקבלה מאהבה ונתקיימה בידם, וכמו שבסני קיבלוה ע"י אחדות של ויחן ישראל כאיש א' בל"א כך גם כאן ע"י כנוס את כל היהודים, כי אחדות יכול להיות רק עם ענוה אמיתי וע"י זכו שוב בימי מרדכי ואסתר לקב"ה"ת מאהבה.

ענוה ושפלות כלי לקבל התורה מאהבה
ע"י התמדת התורה ויר"ש וקיום התומ"צ וכוח התורה ענוה ושפלות רוח, זוכים למחית עמלק שענוה

ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפול לפני דגליו (אסתר ח, ג)
הברכה מצויה בדבר הסמוי מן העין (ב"מ מב) אסתר מלשון הסתרה ועל ידי זה ותוסף, הברכה מצויה ומתווספת. (מור הרמ"מ זיע"א מתוך "קדושת מרדכי")

וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים (אסתר ט, ח)
יש לדמו בזה דצריך להתעורר שלא יעבור ויילך יום הפורים לבטלה להבל ולריק. וז"ל בפיוט (לשבת זמור) וימי הפורים לא יהיו נבטלים. (מורן אדמו"ר זיע"א מתוך "באר מנחם")

קדושת וגדולת יום הפורים
יום הפורים הוא עת רצון גדול, די גרעסטע עת רצון, ידוע מש"כ בספרים הקדושים יום המפורים בחינת תשובה מיראה, ופורים בחינת תשובה מאהבה, די העכסטע תשובה.

איתא בגמ' (שבת פח) קיימו וקיבלו היהודים (אסתר ט, ט)
קיימו מה שקיבלו כבר, ה' קבלת התורה ברצון, מאהבה, לכן יום הפורים נשגב כל כך.

כל כך נשגבה הוא היום הזה, ע"ד דא"י כי חודש אדר היה חודש קשה, המן הרשע ידע מזה, הוא היה קליפה ניק, לכן זמם וביקש לעקור את הכל בחודש הזה דייקא, ובחסדי השי"ת וברוב חמיו נהיה המתקפה בשורש, ונהפך החודש לשמחה ולפדות, מן הקצה אל הקצה התהפך הכל, כל זה בזכות תשובה ושעשו, תשובה מאהבה. (מורן אדמו"ר שליט"א מתוך "נטיעה של שמחה")

משולחן גבוה

אמרי קודש מרבוה"ק מלעלוב

אלא הפעולה שהביא לדביקות בה' ידעו שזוהי מצות עשה ומפעולה שלא הביא לדביקות בה' ידעו שזוהי מצות לא תעשה, והיינו דעלך סני לחברך לא תעביד - יתפרש - חברך - מלשון חיבור דהיינו דביקות - כך אמר רבינו פ"א - והכוונה דמה שהפריע לדביקות בה' לא תעביד, ידעו שלא לעשות.

ונראה המכוון דהאבות הק' הרי התנהגו בענוה ושפלות ולכן היה זה להם לעד נאמן שעשייתם היא מצוה דהרי אחרי קיום המצוה הגיעו לדביקות, וזה אפשר רק ע"י ענוה כנ"ל, כי על בעל הגאווה אחז"ל אין אני והוא יכולין לדור בעולם וכו'.

וזהו ההבדל בין משה רבינו לבין בלעם כי אצל משה כתיב "ויקרא" באל"ף זעירא דמז לענוה כדכ' (במדבר יב, ג) והאיש משה ענו מאוד וכו', שאחרי עשיית מצוה בא לשפלות וזוהי מעלתו ולכן ויקרא, קריאה של חיבה, ואילו אצל בלעם ה' ההיפך נפש רחבה ורוחו גבוהה (אבות ה, כג), ולכן כתוב אצלו "ויקרא" לשון טומאה ועראי, והבן, (מורן ביה"ק הרמ"מ זיע"א - מתוך "קדושת מרדכי" לפורים)

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו וכו' (א, א)
ואצל בלעם כתיב (במדבר כ, ד) ויקרא אליקים אל בלעם, ועיין ברש"י קריאה, לשון חיבה, ויקרא, לשון עראי וטומאה עי"ש. וכתיב (דברים ל, י) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה וכו' ואיתא בחז"ל (במדבר רבה פ"ד כ') בישראל לא קם אבל באמונת העולם קם ומנו בלעם. הענין הוא כי נשמת ישראל למעלה לא היה חסר לה כלום, ולשם מה ירדה לעולם הזה, כדי שלא תאכל נהמא דכסיפא וכל בריאת העוה"ז ה' רק למטרה זו.
אמרו חז"ל (מור כג) שנים שאכלו פסחיהם על זה נאמר (הושע יד, י) צדיקים ילכו בם, ועל זה נאמר (שם) ופושעים יכשלו בם, לכאורה שניהם עושים פעולה אחת ובכל זאת דרכיהם שונות ומאין ידע אינש אם מקיים הוא את מצויות ה' כראוי [לשמה].

אלא בזאת יבחן, אם לאחר עשיית המצוה הוא בא לידי שפלות אזי ידע נאמנה שקיים המצוה כראוי, משא"כ אם לאחר קיום המצוה הוא נופל בגדלות וגאות סימן הוא שלא קיים המצוה כראוי בשלימות.

וכך נאמר מהרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג ז"ע על מאהלו" (שבת לא) דעלך סני לחברך לא תעביד (וברש"י שם: ריער ורעי אבין אל תעזוב (משל ח) זה הקב"ה, אל תעבור על דבריו שהרי עליך שנאוי שיעבור חברך על דברך, עכ"פ חזינן מדבריו דהענין קאי על הקב"ה). דלאוהרה מנין ידעו האבות הק' את דרך ה' ולשמור מצוותיו.

ו"פורים שפיל" בדאבו - הם הגיעו מאושוויץ בקבוצות. כל קבוצה מנתה כ 20 איש. הם לא נראו כמו בני אדם אלא יותר כשלדים מהלכים. היו להם פנים משולשות עם סנטרים מחרדים ולחיים שקועות.

אפילו השפתניים התבוצצו לכדי קווים כחולים דקים. התו היחיד שבלט בפניהם היו העיניים: הן היו גדולות והיה בהן זוהר מוזר. הם כונו במחנות הריכוז "מוזלמנים". לרוב היה זה שלב האחרון לפני המוות.

הם סיפרו להם על תאי הגזים והמשפחות של אושוויץ, בהם הומתו אלפי אנשים מדי יום.

יום אחד לגרמנים הנאצים היה צורך דחוף בעובדים, הם שלחו שלדים מהלכים אלה לדרום גרמניה, מפולין הרוחקה. רק מעטים מהם נותרו בחיים.

אחד מהם נודע בכינויו "רבי חיים". הוא ידע את התאריכים בלוח העברי וידע את כל התפילות בעל פה.

מנשיך בסיפורו ר' נחם מנחם:

מנחם לפעם, כשהגרמנים לא השגיחו, הוא היה מזמין אותנו לתפילת ערבית. הוא אמר לי באחד הימים, שאם ישרוד, יתחתן ויביא לעולם לפחות תריסר ילדים.

הקאפו היהודי, מרנין, שמע עליו וניסה לסדר לו עבודות קלות. רוב האנשים מתו כשהוטל עליהם לשאת שקי מלט במשקל 50 ק"ג או לעבוד בעבודות פרך אחרות. הוא לא היה שורד יום אחד בעבודה כזו.

יום ראשון אחד קיבלנו יום חופש. המחנה היה מכוסה שלג, אבל פה ושם נראו סימני אביב. שמענו שמעות מעורפלות על חדרית האמריקאים לגרמניה ושביב של תקווה נייער בלבנו.

לאחר ארוחת הבוקר, שכללה פרוסת לחם אחת יבשה, חתיכת מרגרינה זעירה ומים חומים שכונו "תחליף קפה", חזרנו לצריף לישון מעט, לפתע שמנו לב ש"רבי חיים" עומד בשלג וצועק: **"המן לגרוד! המן לגרוד! המן לגרוד!"**. על ראשו היה כתר נייר חום שנעשה משק מלט ועל גופו עטה שמיכה שעליה הדביק גזירי כוכבים מאותו שק עצמו.

קפאנו על עמדתו לפני המעמד המוזר ולא האמנו למראה עינינו. הוא רקד ריקוד מוזר בשלג וצעק: **"אני אחשוורוש, אחשוורוש, מלך הפרסים"**. ואז נעמד, התיישר, זקר את סנטור כגד השמיים והושיט את ידו לפנים: **"המן לגרוד! המן לגרוד! המן לגרוד!"** וכשאני אומר **"המן לגרוד!"** כולנו יודעים על איזה המן אנחנו מדברים! היינו בטוחים שהוא יצא מדעתו, כפי שקרה לכה רבים מאתנו בזמנים איומים אלה.

כחמישים מאתנו עמדו פעורי פה אל מול הרב, כשאמר: **"יידן, ווס איז מיט אייך?"** **"יהודים, מה קורה לכם?"** היום פורים, בואו נעלה פורים שפיל (הצגה לפורים). או קלטתי, שפעם, בבית, לפני שנים רבות, בתקופה זו ממש, היו הילדים מתחפשים לכבוד פורים, משחקים ואוכלים אחי המן. הרב זכר את התאריך המדויק לפי לוח השנה העברי. אנחנו בקושי ידענו איזה יום היום.

ר' חיים חילק את התפקידים בינינו: היה לי הכבוד לקבל את תפקיד מרדכי ובסופו של דבר כולנו רקדנו בשלג.

כך הועלה "פורים שפיל" בדאבו. הסיפור לא הסתיים כאן. הרב הבטיח לנו שנקבל היום גם משלוח מנות. מה שנראה לנו בלתי סביר בעליל. אך בדרך נס, באותו יום אחר הצהריים, הגיעה משלחת של הצלב האדום הבינלאומי למחנה. זוהי הפעם הראשונה שהם טרחו לעשות משהו בעניינינו. קיבלנו אותם בזרועות פתוחות, משום שהביאו לנו את ה"משלוח מנות" שהרבי הבטיח.

כל אחד מאתנו קיבל חבילה, שכללה: פחית חלב מרוכז וממותק, טבלת שוקולד קטנה, קופסה של קוביות סוכר וחפסית סיגריאות.

היה זה בלתי אפשרי לתאר את שמחתנו! הנה אנו כאן, גוועים ברעב ולפתע פתאום, בפורים, אנו מקבלים מתנות משמייים! מאו, מעולם לא פקפקו ב"רבי". שדבריו התגשמו במלואם,

חורשים לאחר מכן הובל המן/היטל אל הגרודם, וירה בעצמו בברלין, ואילו אנו, שנותרנו בחיים, ניצלנו.

איבדתי כל קשר עם "רבי חיים" בצעת המוות שלנו מדכאו לטירול, אך אני מקווה, שהוא ניצל כפי שרצה. אני תמיד נזכר בו כשפורים מתקרב, בזכות ה"פורים שפיל" הבלתי נשכח בדאבו ע"כ.

סיפר ר' פינחס מנחם פייבלוביץ ז"ל, שעבר כמעט את כל מדורי התופת הנאצית, על קורות פורים אחד במחנה הריכוז גרוס-רוזן. פייבלוביץ נכלא ביותר מ-20 מחנות עבודה וריכוז, ביניהם גם את אושוויץ. משם הועבר לגרוס-רוזן (KZ Gross-Rosen) למחנה עבודה שבו נכלאו 125,000 יהודים, וכ-40,000 מהם נרצחו.

החיים בגרוס-רוזן היו קשים ביותר. האסירים הועסקו בעבודות קשות במחצבות ובמפעלים באזור, וכמו במחנות ריכוז אחרים סבלו האסירים מהתעללות מתמדת. בין השאר התאמצו הגרמנים לשלול מהאסירים את תחושת הזמן, להרעיעם ולהשפילם, תוך שימוש במשעי אלימות, כדי לפגוע בגוף ולהשפיל את הרוח.

למרות מצבם האומלל הצליחו האסירים היהודים לשמור על צלם אנוש, ואפילו ניהלו לוח-שנה יהודי תוך שמירה על מועדי ישראל מצוותיהם ומנהגיהם.

ליל פורים של שנת תש"ד, כאשר האסירים בצריף התכוננו לשנת לילה ללא כל שמץ של שמחת פורים. והנה לפתע קפץ ארצה אחד האסירים מעל מצע הקרשים, נעמד לו באמצע הצריף, ופתח בלהט בנאום נרגש: **"יהודים, אחים לצרה! היום פורים לנו, לזכר הנסים שעשה הקב"ה לאבותינו בימות קדם. היושב במרומים הציל אז את עמו מכליה, והצר הצורר נפל בבור אשר כרה. היום מונחת על צווארנו חרב פיפיות, ושונאי ישראל מתנכלים אלינו להכחידנו כליל. אל יבוא מורך בלבבכם! גם המן בן זמננו, היטלר ימ"ש וכל הנגררים אחריו, לא יוכלו לעם-סגולה בו בחר אלוהים... פעמי הגאולה נשמעים מרחוק, ועוד נזכה לחזות נקם באויבי נפשנו... חזקו ואמצו, עם ישראל חי!"** "אגלי זעזע הציצו את פניו של הנואם, כאילו ביצע עבודה מפרכת. שפתיו רעדו, עיניו בערו כלפידים, אך הגה לא יצא עוד מפיו.

עם תום הנאום חוצב הלהבות קפץ אסיר אחר מעל גבי הקרשים... הוא לא נשא נאום אלא סלסל במתיקות ומתוך התעוררות עצומה את הברכות הנאמרות אחרי קריאת המגילה: **"הרב שני יורבנו והמשולם גמול לכל אויבי נפשנו... הנפרע לנו מצרינו..."** א"כ שבו שני האסירים האמיצים אל משכבם הקשה, ושקט השתרר בצריף. כוס התנחומים השיבה את נפשותינו הנכאות והפיחה בקרבנו קורטוב של אמונה ותוחלת. אך כפית הנחת הייתה מזולה בחרדה לקראת הבאות. הרי לא נעלם מאתנו שבמחציתנו רוחשות בריות שפלות שמכרו נפשותיהן לשטן, ואזניהן כרויות לבל הגה שאל כרת.

למחרת בא אלינו את אשר יגורנו. הממונה על הצריף התפרץ לפנות בוקר פנימה בחמה שפוכה וצרר לעברנו: **"כנופיית יהודים ארורים! אתמול פטפטו במקום הזה דברי בלע. מי הם ארובי הלשון? אם תסריכו לגלות את מספרי הפושעים, מרה תהיה אחריכם. עוד לפני רדת היום, איש מאתנו לא פצה את פיו. פניו של הנבל התלהט מכעס, וקולו הרעים: 'יהודים מטופפים, הריני נותן לכם ארכה של עשר דקות. דעו כי בנפשכם הדבר!'**

עשר הדקות חלפו, והגה לא נשמע. הממונה צרח: **"לרוץ! המרוץ הנורא החל. מלאכי חבלה מנואצים הצליפו ללא רחם על ראשיהם וגביהם של הרצים וצרחו: חושו! חושו! זרמי הדם הציפו את הפנים ואת הידיים, הברכיים כשלו, וכולנו חשנו שעוד מעט ונקרסו תחתינו."**

ועוד חששנו כי יתמוטטו שני האסירים הנואמים ויורו על פשעם כדי להציילו מאבדן. ואכן, אחד מהם התקין עצמו לצאת מהשורה ולגלות האמת, אולם שכניו הרגישו בכוחותיו לחשו באוזניו ללא הרף: **"לא... לא... החזק מעמד! כולנו ערבים זה לזה."**

נבצר ממני לקבוע כמה זמן ארך הסיטוט, לפי שכל רגע נדמה בעינינו כנצחיים. רצנו בשארית כוחותינו, בגרון ניחר וללא אוויר לנשימה. אולם איש לא נכשל בלשונו ולא הסגיר את "הפושעים".

אכן, גם עצירי גרוס-רוזן וכו' לנס פורים, לייתר דיוק לשני נסים כבת אחת: המרוץ השטני לא הפיל קרבנות, ואיש לא נשבר בנפשו ואיש לא הלשין.

האסירים היהודים בגרוס-רוזן, למרות כבלם הגדול, ידעו להתעלות ולקיים את שמחת חג הפורים, הרי כל יהודי ציב לציון את נס פורים מתוך שמחה אמיתית. פינחס-מנחם פייבלוביץ נישא לניצולת אושוויץ ויחד ניסו להעפיל לא"י. ספינתם נתפסה בידי הצי הבריטי, והם הועברו למחנה הסגר בקפריסין. עד שזכו לעלות לארץ הקודש.

הילולא רצדיקיא

י' אדר

- רבי גרשון ב"ר יצחק אשכנזי ב' עבודת הגרשוני (תנ"ג)
רבי יוסף יואל מסטעפין ב"ר יעקב אהרן - תל' מרן הבעש"ט (תק"ל)
רבי אברהם יוסף יוסקא מביאקערשט ב"ר מאיר מייאסי - אמונה שלימה ו"א שנה בא"א (תש"ח)
רבי משולם זוסיא ממעז'יבו ב"ר אברהם יהושע העשיל (תר"ם)

י"א אדר

- רבי חיים יוסף דוד אוזלאי "דבינו החיד"א" ב"ר דפאל יצחק זרחיה (תקס"ו)
רבי ישכר בער שפירא מקעמניא ב"ר פנחס - חתן ר"א מנדבורנא (תשי"ז)
רבי חנניה יו"ט ליפא טייטלבוים מסאסוב ב"ר חנוך הענין (תשכ"ז)
רבי יוסף דאיון הרומז'ובער ב"ר אפרים פישל ב' שו"ת "צפנת פענח" (תרצ"ו)

י"ב אדר

- רבי שלמה מסאסוב-לבוב ב"ר חנוך הענין מאלעסק (תרע"ט)
רבי נפתלי צבי הברשטאם מביאבוב ב"ר שלמה (תשס"ח)
רבי פינחס מבורשא ב"ר ברוך (תש"א)
רבי אלטר אליעזר מבייטש ב"ר אהרן (תרצ"ו)
רבי לוי יצחק לייפער ב"ר אהרן אריה מטעמשוואר (תשנ"ט)

י"ג אדר

- רבי משה פיינשטיין ב"ר דוד - אגרות משה (תשמ"ו)
רבי אברהם מנחם מענדל מאוואנא ב"ר משולם פייבוש מלענטשנא - תל' המגיד ממעזריטש (תקס"ב)

י"ד אדר

רבי שמואל ב"ר יוסף שטראשין מוילנא הרש"ש (תרל"ב)
רבי יהודה החסיד ב"ר שמואל ב' ס"פ חסידי (תתקע"ה)
רבי משה שלמה יחיאל מוילניץ ב"ר דוד יוסף מלעלוב - דברי משה (תרע"ד)
רבי משולם זוסיא מארעל ב"ר יצחק יואל מקאנטיקאווא (תר"ם)
רבי יצחק יעקב דוד מסטראז'ניץ ב"ר ברוך מוויז'ניץ (תרצ"ב)
רבי מנחם מנדל מגומביין ב"ר זאב וואלף מסטריקוב (תרצ"ו)
רבי חיים סגל לנדא מבראדי אב"ד פודקאמין ב"ר אברהם (תקנ"ז)
רבי מנחם אויערבאך אב"ד אסטראווע ב"ר חיים אב"ד לונטשיץ (תר"ח)
רבי שלום יוסף משיקוב ב"ר דוד מבוהש (תר"ם)
רבי משה מרדכי מוילנא ב"ר חיים ישראל - מדרש משה (תרפ"ט)
רבי משה שמואל ב"ר ישראל טויסיג - ר"ת. ת. אהרן מטריסדורף (תשנ"ב)
רבי חיים הכהן קמיל ב"ר יעקב - ר"א אופקים (תשס"ה)
רבי צבי קאידנבור ב"ר שמואל - קב הישר - (ת"ל)
רבי אהרן משה מאוורשט ב"ר יוסף יצחק (תרי"ז)
רבי יחזקאל שרגא מדוקלא הי"ד ב"ר מנחם מנדל מפיטיטק (תש"ב)
רבי אשר ישעי' מוואלקווא ב"ר יעקב יצחק צבי מוואדיכוב (תרע"ו)
רבי יעקב יעקב נפתלי מבלענדוב (תרע"ו)
רבי מרדכי פרנקל ב"ר יהודה אריה לייבוש מבוטשעטש - בוטושאן (תשמ"ד)
רבי יוסף לייפער מפיטסבורג ב' צדקת יוסף ב"ר דב בערצ'א מסטטור (תשכ"ז)

ט"ז אדר

- כ"ק מרן הר"ח רבינו אלעזר מנדל מלעלוב בן כ"ק מרן הר"ח רבינו משה מלעלוב (תרמ"ג-אדר ב')
רבי פנחס יהודה ב"ר טוביה ליברמן - פתחי לב על חובות הלבבות ועוד (תשס"ה)
רבי שלום חריף ב"ר איסר אולמן ב' דברי רש (תקפ"ה)
רבי שמואל אב"ד בובריקא ב"ר יעקב - תל' הרבי ר"א מאניפולי והמגיד מקאניון.
רבי יוסף דראביטשר ממעז'יבו ב"ר יחיאל מיכל מיאמפאל.

לימוד התורה וקבלת התפילות בפורים

מגילות לקבלת התפילות בתענית אסתר ופורים

א. מובא בספרים: יום 'תענית אסתר' מסוגל שיתקבלו תפילותינו, ולכן יקדיש מזמנו לומר מזמורי תהלים, ובפרט 'למנצח על אילת השחר', ואח"כ ישפוך שיחו לפני ה' ויבקש בקשתו.

ב. עיקר נס פורים היה בכח התפילה, ע"י דברי הצומות וזעקתם.

וכבר כתב הרמב"ם בהקדמה ל"חיד החוקה": וציוו לקרות המגילה בעונתה... כדי להודיע לדורות הבאים שאמת מה שהבטיחנו בתורה "ומי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קראנו אליו". והיינו דע"י קריאת המגילה אנו מפרסמים ענין זה שכאשר מתפללים וקוראים להקב"ה, הריהו קרוב אלינו ומושיענו. והברסקער רב זצ"ל ביאר ע"פ הרמב"ם את הפיוט 'להודיע שכל קויד לא יבושו ולא יכלמו' - נס פורים מודיע שכל החוסים בהקב"ה וקוראים לו, תתקבל תפילתם ולא יבושו ולא יכלמו.

ג. בגמ' מגילה אמרו 'מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש'. 'בן יאיר' - שהאיר ישראל בתפילתו. 'בן שמעי' - ששמעו תפילתו. 'בן קיש' - שהקיש על דלתי רחמים'. - ונושעו בזכות תפילת מרדכי.

ד. איתא במדרש (רבה אס"ר שם) דבשעת גזירת המן הלך אליהו הנביא אצל אבות העולם, ואמרו שאינם יכולים לעשות כזה, והלך אצל משה רבינו, אמר לו משה, כלום יש אדם כשר באותו דור, אמר לו יש ששמו מרדכי. א"ל לך והודיעו שיעמוד משם בתפילה ואנו מכאן. א"כ פורים הוא יום שמתקבלות בו התפילות, כי עיקר נס זה וכל מה שנקבע לדורות הוא ענין התפילה.

ה. ב"מגילות ישראל" (פ' ס"ז) מובא: "מקובל מפי גדולי עולם. דסגולה בפורים להשכים בבוקר ולהרבות בתפילה ובבקשה לפני השי"ת על כל דבר. וכעין יוה"כ שהוא יום תפלה כך פורים הוא יום עת רצון מאד".

ו. ה"מגן אברהם" כתב: (ריש הלכות פורים) דפורים הוא אחד מהמשה ימי ההשכמה שמושכימין בהם לקום בבוקר, והם ר"ה, יוה"כ, פ, הושענא רבה, פורים ותשעה באב.

ז. ה"מחצית השקל" (שם) כתב: "פורים הוא יום השכמה דצריך להתעסק ביום זה במצוות רבות, קריאת מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, וסעודת פורים. ולכן משיכימין כדי שתהיה שהות לכל זה".

ח. החיד"א ("דבש לפי" מ"ה ל') כתב: "כתבו הקדמונים דבהמשה ימים יודרו האדם לקום בהשכמה. והם: שבעות ותשעה באב ור"ה והושענא רבה ופורים. ונתנו סימן וישכם אברהם" בבוקר" - אברהם ראשי תיבות א' איכה. ב' רמז על שבעות שבו ניתנה

התורה שהתחילה בב'. ר' ראש השנה, ה' הושענא רבה, מ' מגילה".

ט. בכתבי האר"י (שער רוח הקודש בענין השוכב"ם) כתב: שבכל עת שנעשתה איזון ישועה לכלל או לפרט, חוזר וניעור באותו זמן בכל שנה אותה השפעה. וביום הפורים מתעורר הנס של מרדכי ואסתר על ידי קיום מצוות היום. ולכן יום הפורים הוא עת רצון גדול מאוד לפעול אצל השי"ת, שימלא כל משאלות לבנו למזכה.

י. בדרשות הר"ן (הדרוש השמיני ד"ה ההקדמה השלישית) כתב שיום אשר היתה בו גאולה או פקידה מסוגל גם לשנים הבאות על אותו דבר. כי בראש השנה נפקדו בו אמותנו, לכן הזמן גרמא לפעול פקידה יותר בקלות.

יא. ה"אמרי נועם" (ח"ג) כתב: 'הדר קבלה בימי אחשוורוש ברצון' - הקב"ה משלם מדה כנגד מדה. לזאת ימי הפורים הם ימי רצון שהקב"ה משלים רצון כל אחד למלא משאלותיו, כי גם הם קיבלו תורה ברצון.

יב. ה"דברי יחזקאל" משינאוואו כתב: "הקב"ה מאיר לנו מאותו אור שהיה בפורים, וכל אשר יבקשו ישראל מהשי"ת תתקבל תפילתם". כדכתב ה"ח"ק רבי צדוק הכהן מלובלין (רס"י לילה) "ועל כן יוכלו לפעול פיקוד עקרים ועקרות בפורים.

לימוד התורה בפורים

א. כל הלומד תורה בזמנים שרוב הציבור פנוי בהם מהלימוד, נוטל שכר כולם.

ב. איתא בזה"ק: כל העוסק בתורה בין מגילה דלילה למגילה דיומא - מובטח לו שהוא בן העוה"ב.

ג. גדול יום פורים ביום שנתנה בו תורה - ומבאר הגר"א: יום הכפורים כפורים, דביוה"כ היתה קבלת התורה שבכתב, ובפורים קיבלו את התורה שבע"פ מרצון, וע"כ פורים שהיה מרצון יותר מיוה"כ שכפה עליהם הר כנגינת בקבלת התורה. וסעודת פורים באה להשלים את הסעודה שהיינו צריכים לעשות ביוה"כ לרגל יו"ט שקיבלנו את התורה, אולם בגלל צום יוה"כ לא יכולנו לעשות סעודה, עתה בפורים שהוא קבלת התורה מרצון, אנו עושים סעודה כהשלמת הסעודה של יוה"כ.

ד. מסופר על השרף מקוצק שאמר פעם על חתנו בעל ה"אבני נזר": "התנדעו למה זכה אביו לבן כזה? שפעם אחת בפורים, כשכל צדיקים ולומדי תורה היו עסוקים כולם בדיוק בזמן אחד במצות היום של עבודת פורים, לא נמצא בכל העולם אף אחד שילמד תורה באותו שעה, וזאת אביו הרב מביאלא. שישב אז ולמד.

ונעשה בשמים רעש גדול מזה. כי אלמלא הוא היה כל העולם עומד באותה שעה בלי עסק התורה. לכן נתנו לו מתנה זו, שיהיה לו בן שיאיר העולם בתורתו וקדושתו, הלא הוא בעל ה"אבני נזר" וה"אגלי טל".

דבר הלכה

הל' מ"מ ומתנות לאביונים

א. אין ליתן מתנות לאביונים ממעות מעשר, דכל דבר שבהמה אינו בא אלא מן החולין (סי' תרצ"ד מג"א סק"א ומ"ב סק"ג).

ב. מתנות לאביונים יתן בני עיר לעניי עיר, ובני כרך לעניי כרך, אך בן עיר לא יתן לבן כרך שפורים שלו ביום המחרת או להיפך (הליכות שלמה פ"ט סק"א ובהערה שם).

ג. מתנות לאביונים וכן משלוח מנות צריך ליתן ביום הפורים עצמו ולא קודם לכן (ע"י מג"א שם, ובה"ל שם ד"ה לשני גפמ"ג א"א סק"ג ובגר"י ובערה"ש סי' תרצ"ה ס"ז) ומ"מ הורו הפוסקים דאפשר לתת לוועדות הצדקה קודם פורים בעזרת פקדון עד ליום הפורים וביום הפורים יתענו לעניים (וע"י שו"ת מהר"א אסאד סי' ר"א, ודע"ת תורה סי' תרצ"ה ס"ד), וכן אם לא נאכלו המשלוח מנות עד פורים יצא יד"ה המצוה.

ד. נתנו הפוסקים שאפשר לצאת מתנות לאביונים בהמחאת גנק (הליכות שלמה פ"ט סק"ג, וע"ש בדברי הלכה אנת ל"ז דאין חילוק בין הגיע זמן פרעון או לא, וכן אם הגנק פתוח או לא אלא כל שאם ירצה יוכל לקבל תמורתו שפיר מקרי נתינה. וע"ע בשו"ת שבט הלוי ח"ט סי' רצ"א, ובשו"ת מנחת שלמה תנינ"א סי' קצ"ג, אות ד' אם דיע נגבוי לענין שמיטת כספים).

ה. עיקר משלוח מנות שמהויב מן הדין דהיינו שתי מנות לאדם אחד (ע"י סי' תרצ"ה), אין לשלוח מפירות שביעית (שו"ת שבט הלוי ח"ז סי' קפ"ה) שמהויב לפרוע חוב זה של תקנת חז"ל הוא בכלל און פרעון חוב דמי שביעית ע"י רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ז ה"י), אך יש מתירים לשלוח מנות מפירות שביעית (הליכות שלמה פ"ט ס"י דס"ל שאין זה חוב שנתון לתבעו דיינים, אלא חוב מחמת מצוה, אין בזה משום פריעת חוב).

ו. אם מוסיף יותר משתי מנות לאדם אחד, או שישלח משלוח מנות לאנשים נוספים יוכל לשלוח משל שביעית (שיב"ל שם).

ז. אם כבר יצא ידי חובת משלוח מנות, אלא שחוזר ושולח למי ששלח לו משלוח מנות, יש מקום להחמיר משום שנחשב כפרעון חוב, אך יש מקילים וסוברים דכיון שאינו מצד התחייבות אלא שהדרך לשלוח חורה, אין זה בגדר פרעון חוב, והסומך על המקילים אין מונחין אותו (שבט הלוי שם, ודעת הגרש"א זצ"ל להקל דאין בזה משום פרעון חוב, ורא"ה לעיל). (ע"י ע"י הרה"ג רש"י שטרן בקו"צ הער"א שלי"א)

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

הגליון הבא לאחר פורים לכ' ער"ש צו אי"ה

ברכת מזל טוב
הננו כברך לזידינו היקר והנכבד, האי גברא רבה, מו"מ בתורה וחסידות הגה"ח רבי יואל שמואל שלי"א ראש כולל ע"א אה"צ דרגל שמחת חולדת הנכד אצל בנו יזידינו מחשובי אנ"ש הר"ר משה מרדכי חי"ו

לקוראינו היקרים
שאלתינו ובקשתינו בימי הפורים כי תטו שכם להוצאות הגדולות של הגליון הק' המזכה רבבות ברחבי תבל.
לתרומות:
0527667563

כוס תנחומים
הננו לשגר לזידינו החשוב והנעלה, מיקורי אנ"ש הרה"ח יוסף דוד וקנין הי"ו ומשפ' תחי' על פטירת חותנו ואביה ז"ל יה"ר שלא תדעו מצער עוד ובנחמת ציון וי"ם תנוחמו.

ברכת מזל טוב
לידידינו היקר והחשוב, פה מפיץ מרגליות, ה"ה הרה"ג אברהם אברהם שליט"א - נתניה לרגל שמחת חולדת הבת יה"ר שיזכה לרוב נחת ונט"ס.

לעילוי נשמת
האשה החשובה מרת אילנה בת אסתר ע"ה נפטרה י"ג אדר תשע"א תנצב"ה.